

DE WURGGREEP VAN HORMUZ – WAT STAAT ER ECHT OP HET SPEL?

Tekst **Kristof Anthonis**

Sinds februari 2026 woedt er een grootschalig conflict tussen Iran, Israël en de Verenigde Staten. Iran reageerde op aanvallen van Israël en Amerikaanse bases in de regio. De oorlog begon met gezamenlijke Israëlisch-Amerikaanse bombardementen op Iraanse militaire installaties en belangrijke figuren binnen het Iraanse regime. Daarna voerde Iran raket- en droneaanvallen uit op Israël, Amerikaanse bases en bondgenoten in de Golfregio, waaronder Koeweit, Qatar, Bahrein en de Verenigde Arabische Emiraten.

Daarmee werd een van de grootste nachtmerries voor de wereldeconomie werkelijkheid. De Straat van Hormuz, een van de belangrijkste vaarroutes ter wereld, is al meer dan drieënhalve maand praktisch gesloten voor gewone commerciële scheepvaart. Wat eind februari begon als een plotse geopolitieke crisis, is uitgegroeid tot een langdurige economische en militaire uitputtingsslag.

Voor de internationale markten is dit uitzonderlijk. Tegelijk is ook de dreiging in de Rode Zee opnieuw toegenomen door

aanvallen van Houthi-rebellen. Daardoor zit de wereldeconomie met twee grote blokkades in het Midden-Oosten: de route via Suez is onzeker en de toegang tot de Perzische Golf is sterk beperkt (zie figuur 1). Wie Hormuz afsluit, raakt dus een belangrijke slagader van de wereldeconomie.

Hoe het conflict ontstond

De crisis bouwde zich al op in het najaar van 2025. Toen liepen de diplomatieke gesprekken over het Iraanse nucleaire programma vast. De vrees groeide dat Iran op korte termijn genoeg verrijkt

materiaal zou kunnen produceren voor een kernwapen. Dat bracht de spanningen in de regio tot een hoogtepunt.

Op 28 februari 2026 escaleerde de situatie. De Verenigde Staten en Israël voerden gecoördineerde luchtaanvallen uit op Iraanse militaire doelwitten, nucleaire installaties en commandocentra. Daarbij kwam ook de hoogste politieke en geestelijke leider van Iran, Ali Khamenei, om het leven. Voor Teheran was dat een zware provocatie. Een reactie bleef niet uit.

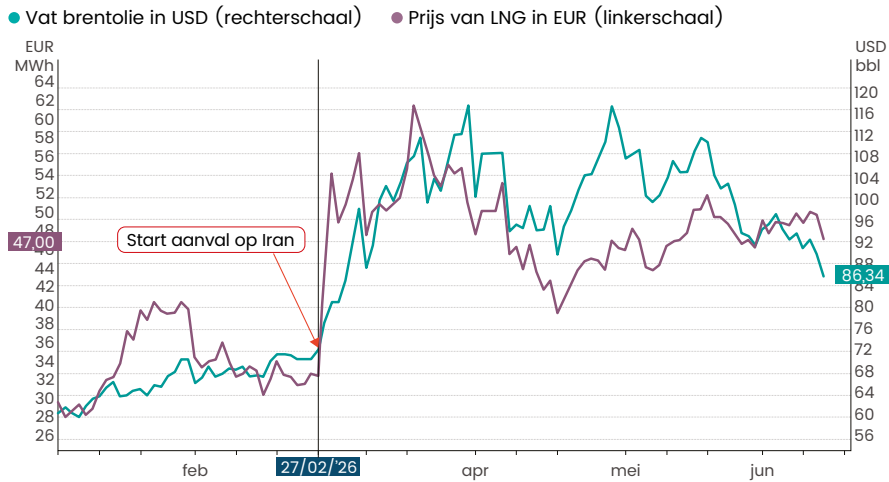
Figuur 1: Regiokaart Midden-Oosten

Bron: [bbc.com](https://www.bbc.com)

Grafiek 1: Prijs voor een vat Brentolie vs LNG

Bron: refinitiv (reuters)

Iran gebruikte vervolgens zijn sterkste niet-nucleaire wapen: zijn geografische ligging. Op 2 maart bevestigde Iran officieel dat de Straat van Hormuz gesloten werd voor landen die het als vijandig beschouwt. Twee dagen later stelde de Revolutionaire Garde dat ze de controle over de zeestraat had.

Sindsdien sleept de crisis aan. Alleen schepen die door Iran worden goedgekeurd, komen er nog door. Het gaat vooral om olietankers richting China en India, soms onder militaire begeleiding. Diplomatieke pogingen worden afgewisseld met nieuwe militaire incidenten. Begin juni sprak het Witte Huis over een akkoord in de laatste fase. Midden juni kwam er uiteindelijk witte rook: de VS en Iran kondigden een voorlopig vredesakkoord aan. Toch blijft de situatie broos. De echte onderhandelingen moeten nog beginnen, en er kan dus nog veel gebeuren.

DE DIRECTE ECONOMISCHE GEVOLGEN: EEN HISTORISCHE ENERGIESCHOK

De prijs van ruwe olie en LNG

De eerste en meest zichtbare schok kwam op de energiemarkt. De prijs van Brentolie en LNG-gas steeg in enkele dagen met meer dan 30%. In de weken daarna liepen de prijzen verder op. Begin april noteerde Brent rond 117 dollar per vat. LNG bereikte al eerder, midden maart een piek van 62 euro per MWh. Beide prijzen waren op dat moment ongeveer verdubbeld tegenover het begin van het jaar (zie grafiek 1).

Daarbij is het belangrijk om een onderscheid te maken tussen de financiële markt en de fysieke markt. Op de financiële (futures)markt zakte de olieprijs tijdelijk richting 97 dollar, omdat beleggers rekenden op een oplossing.

Maar wie in Azië of het Midden-Oosten effectief olie geleverd wilde krijgen, betaalde soms tot 132 dollar per vat. Dat toont waar het echte probleem zit: er is niet noodzakelijk te weinig olie voorradig, maar ze geraakt niet vlot op haar bestemming.

De economische impact was meteen voelbaar. De sluiting van Hormuz veroorzaakte een van de grootste olieschokken ooit. In eerste instantie vielen ongeveer 10 miljoen vaten per dag weg. Op het hoogtepunt liepen sommige ramingen op tot 17 miljoen vaten minder per dag. Dat is ongeveer een vijfde van het wereldwijde aanbod.

Scheepvaart en toeleveringsketens

De impact blijft niet beperkt tot olie. Grote rederijen zoals Maersk, MSC, CMA CGM en Hapag-Lloyd schortten hun doortochten op. Meer dan 2.000 schepen kwamen vast te zitten. Omdat tegelijk ook de Rode Zee opnieuw onveilig werd, viel een groot deel van de capaciteit op de belangrijke handelsroutes tussen Azië en Europa weg. Daardoor stegen de containertarieven opnieuw sterk.

Ook de verzekeringskosten gingen fors omhoog door het oorlogsrisico. Schepen die rond Kaap de Goede Hoop moeten varen, zijn 10 tot 14 dagen langer onderweg. Tegelijk zijn er minder tankers beschikbaar. Alles samen verdrievoudigen de logistieke kosten op veel routes. Voor LNG is het probleem nog groter, omdat bijna de volledige export van Qatar normaal via Hormuz passeert.

En ook de technologiesector en de farmasector voelen de gevolgen. Jebel Ali in de Verenigde Arabische Emiraten, een belangrijke overslag- en distributiehuis voor IT-hardware en microchips, is over zee moeilijk bereikbaar. Onderdelen uit Taiwan en China moeten via duurdere alternatieve routes worden vervoerd. Dat veroorzaakt tekorten bij Europese bedrijven die met kleine voorraden werken.

Centrale banken zitten immers tussen twee vuren. Hogere inflatie pleit voor hogere of langer hoog blijvende rentes. Maar een vertragende economie vraagt net om lagere rentes. Dat is het typische probleem bij stagflatie.

DE IMPACT OP DE BELANGRIJKSTE ECONOMISCHE CIJFERS

Consumentenprijsindex (CPI)

Inflatie is de snelste manier waarop deze crisis gezinnen bereikt. Energie zit niet alleen in brandstof en verwarming. Ze zit ook in transportkosten, kunstmest, voedselprijzen, plastics en bijna elk geproduceerd goed.

Economische modellen ramen de extra inflatiedruk in een langdurig stilstandsscenario op ongeveer 2% bovenop de normale doelstelling van 2% (zie grafiek 2). Bij verdere escalatie kan dat oplopen tot extra 4% of meer. Voor consumenten is dat eerst zichtbaar aan de pomp, met benzineprijzen die met dubbele cijfers kunnen stijgen. Het lastige is dat deze inflatie ontstaat door schaarste aan de aanbodkant, niet door een te sterke vraag. Dat maakt het voor centrale banken bijzonder moeilijk.

Rentetarieven

Centrale banken zitten immers tussen twee vuren. Hogere inflatie pleit voor hogere of langer hoog blijvende rentes. Maar een vertragende economie vraagt net om lagere rentes. Dat is het typische probleem bij stagflatie: de maatregel die het ene probleem aanpakt, maakt het andere probleem erger. Centrale banken kregen hiermee ook in 2022 al te maken. De vraag is of we opnieuw die richting uitgaan.

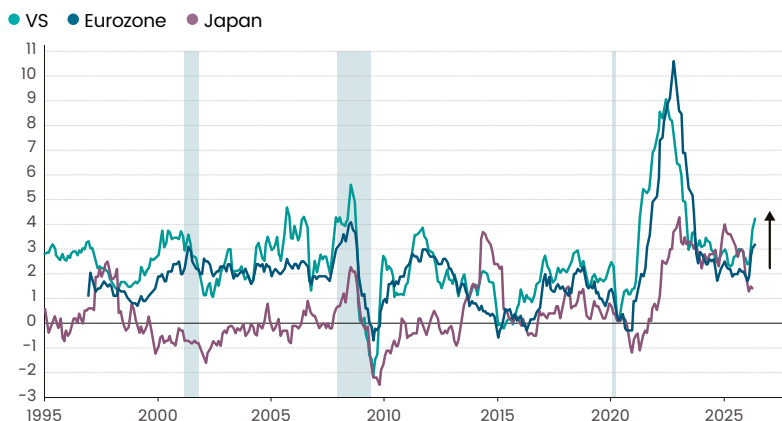
In de praktijk kiezen centrale banken vaak eerst voor prijsstabiliteit. De ECB besliste op 11 juni om haar beleidsrente te verhogen van 2% naar 2,25% (zie grafiek 3). Uit de toelichting nadien bleek dat bijkomende renteverhogingen in 2026 niet uitgesloten zijn. Daardoor kan de rente langer hoog blijven dan goed is voor de economie. Dat remt investeringen, vastgoed en consumptie, omdat kredieten duurder worden.

Bruto binnenlands product (bbp)

De combinatie van duurdere energie en verstoorde handel remt de wereldwijde groei. Hogere energieprijzen werken als een extra belasting voor gezinnen en bedrijven, vooral in landen die veel energie moeten invoeren. Elke euro die naar brandstof of de energierekening gaat, kan niet aan iets anders worden besteed.

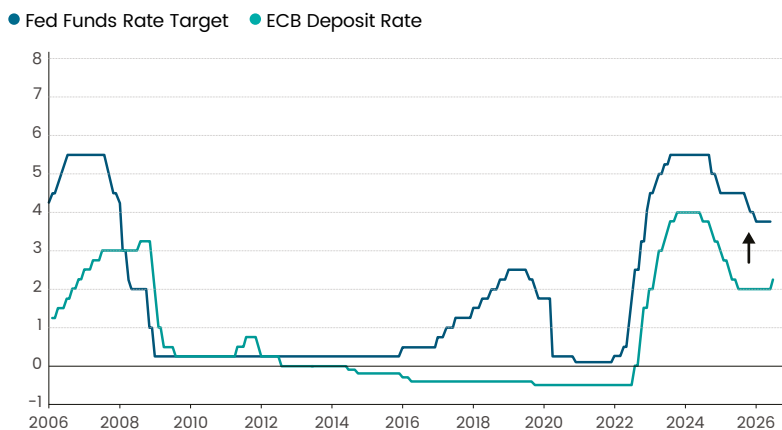
Grafiek 2: Evolutie inflatie VS, Eurozone en Japan

Bron: LSEG Datastream & Yardeni Research

Grafiek 3: Wereldwijd beleidsrentes centrale banken

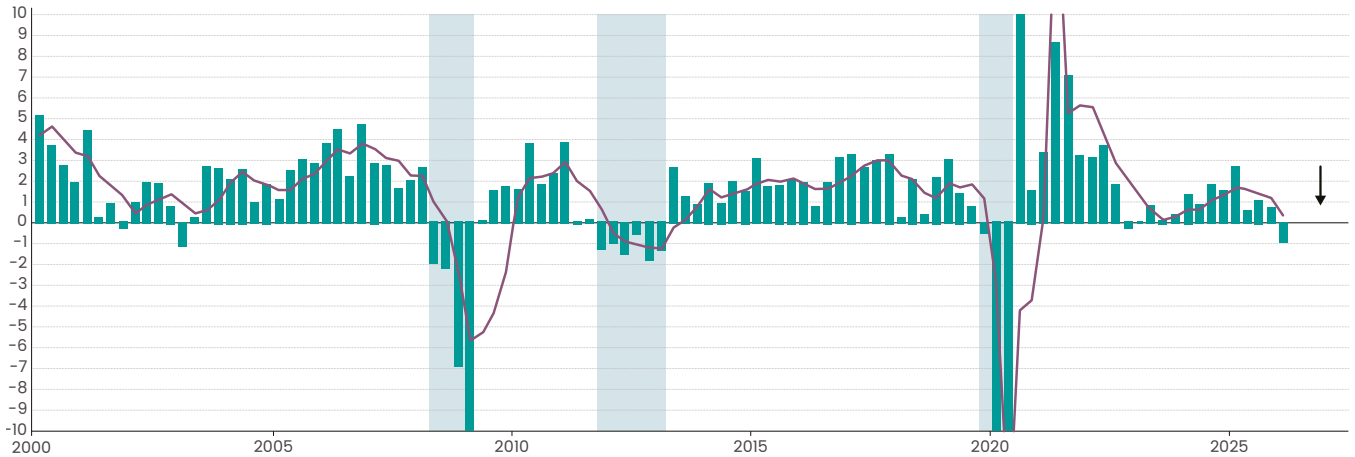
Bron: LSEG Datastream & Yardeni Research

Grafiek 4: Eurozone evolutie reëel bruto binnenlands product

Bron: LSEG Datastream, Yardeni Research & Eurostat

● Jaarlijkse groei reëel BBP ● Kwartaalgroei reëel BBP ● Recessie

De kwetsbaarste landen zijn dan landen die sterk afhankelijk zijn van Hormuz en weinig eigen energiebronnen hebben. Jordanië, Libanon, Pakistan en Bangladesh staan daarbij vooraan in de vuurlinie. Maar ook de eurozone voelt de pijn, omdat ze netto energie invoert. Energie-intensieve sectoren zoals chemie, staal en kunstmest zien hun marges onder druk komen.

De groeivertraging is dus reëel. Er wordt openlijk gesproken over het risico op een wereldwijde recessie. Toch verwachten veel economen voorlopig eerder een scherpe vertraging dan een echte krimp. Een reden daarvoor is dat de olieprijs, ondanks de forse stijging, onder de piek van 2022 zijn gebleven. De wereldwijde groei prognoses voor 2026 zijn intussen met 0,8 tot 1,2% verlaagd (zie grafiek 4).

Werkloosheidspercentage

De arbeidsmarkt reageert meestal trager dan de energieprijzen of de beurs. Toch is ze belangrijk. Als de energiekosten hoog blijven en de vraag afzwakt, komt de werkgelegenheid onder druk. Eerst gebeurt dat in energie-intensieve industrieën en in de logistiek. Daarna kan het breder doorsijpelen.

Als centrale banken de rente hoog houden om inflatie te bestrijden, kan de arbeidsmarkt nog sneller afkoelen. Het risico is een geleidelijke stijging van de

Het risico is een geleidelijke stijging van de werkloosheid in de tweede helft van 2026, vooral in de eurozone. Daar is de industrie sterk blootgesteld aan dure energie.

werkloosheid in de tweede helft van 2026, vooral in de eurozone. Daar is de industrie sterk blootgesteld aan dure energie. De combinatie van hogere prijzen en stijgende werkloosheid is bijzonder pijnlijk voor het besteedbaar inkomen.

DE GEVOLGEN OP LANGE TERMIJN: DE WERELD WORDT NIET ZOMAAR WEER ZOALS VROEGER

Zelfs als de Straat van Hormuz opnieuw opengaat, keert de oude situatie niet (meteen) volledig terug. Deze crisis heeft bedrijven, overheden en markten wakker geschud. Enkele veranderingen zijn al ingezet.

Een blijvende risicopremie. Markten beseffen opnieuw hoe afhankelijk de wereld is van olie en gas uit de Perzische Golf. Dat risico zit nu verwerkt in langlopende oliecontracten, niet alleen in de dagprijs. Zelfs na een staakt-het-vuren zullen olieprijs dus niet vanzelf terugvallen naar het niveau van vóór de oorlog. De prognoses verschillen, maar zelfs optimistische scenario's gaan uit van prijzen van 79 tot 86 dollar, die dus hoger liggen dan in 2025.

Andere toeleveringsketens. Bedrijven dachten sinds de coronapandemie en de Rode Zee-crisis al na over meer veiligheid in hun bevoorrading. Deze crisis versnelt dat. Grotere voorraden, leveranciers dichter bij huis en meer spreiding worden belangrijker. Dat is minder efficiënt en duurder, maar veel bedrijven zien het als een verzekering tegen geopolitieke risico's.

Een andere energiekeuze. De crisis duwt landen in twee richtingen. Enerzijds willen ze meer investeren in eigen energiebronnen en pijpleidingen die kwetsbare vaarroutes vermijden. Anderzijds maakt dure fossiele energie hernieuwbare energie en elektrificatie aantrekkelijker. Landen die hun afhankelijkheid van ingevoerde energie snel verminderen, kunnen op termijn sterker uit deze periode komen.

Een verschuivende machtsbalans. China en India kregen via voorkeurskanalen toegang tot Iraanse olie en versterken zo hun band met Iran. Westerse economieën worden harder getroffen en verliezen relatief aan concurrentiekracht. De crisis is daardoor niet alleen economisch, maar ook geopolitiek belangrijk.

AANDELENMARKTPRESTATIES

De financiële markten reageren erg volatiel. Dat is logisch: deze crisis treft sommige sectoren hard, terwijl andere er net voordeel uit halen. In maart 2026 was energie de duidelijke (en enige) winnaar (zie tabel 1).

Op 8 april 2026 kondigde de Amerikaanse president Donald Trump een tijdelijke opschorting van de vijandelijkheden aan, gevolgd door een verlenging van de wapenstilstand om diplomatieke onderhandelingen met Iran een kans te geven.

Financiële markten reageren vaak volgens het principe "sell the rumor, buy the news": verkopen op slecht nieuws dat verwacht wordt, en opnieuw kopen zodra er duidelijkheid komt. In maart had de markt het zwartste scenario al voor een groot deel ingeprijsd. Toen er daarna een diplomatiek raamwerk op tafel kwam om Hormuz op termijn te heropenen, zorgde dat voor opluchting en een positieve beurs-rally. Beleggers stapten opnieuw in (zie grafiek 5).

We leven al enkele weken tussen hoop en twijfel. Blijft het vredesakkoord tussen Iran en de VS duurzaam overeind, of niet? Bijna dagelijks komen er tegenstrijdige berichten van beide kanten. Donald Trump verklaarde al meer dan 40 keer dat het

Tabel 1: Sectorprestaties in maart 2026 in USD

Bron: Refinitiv (reuters)

Sector	Munt	MTD%
Energie	USD	10,9%
Telecom	USD	-2,9%
Technologie	USD	-4,8%
Nutsbedrijven	USD	-5,4%
Financiële waarden	USD	-6,7%
Wereldindex	USD	-6,9%
Consument cyclisch	USD	-7,8%
Gezondheidszorg	USD	-9,1%
Basisconsumptiegoederen	USD	-9,8%
Industrie	USD	-9,9%
Vastgoed	USD	-10,3%
Defensie	USD	-10,6%
Materialen	USD	-13,1%

conflict opgelost is... Politieke waarnemers oordelen dat hij in het stof beet met het voorlopig raamkoord van 17 juni en dat Iran de morele winnaar is (Make Iran Great Again). Ook Israël is erg kritisch voor wat er werd afgesproken boven hen om en zet met aanvallen in Libanon het vredesakkoord onder druk. Dat zorgt voor blijvende onzekerheid in de regio en dus ook voor volatiliteit op de markten.

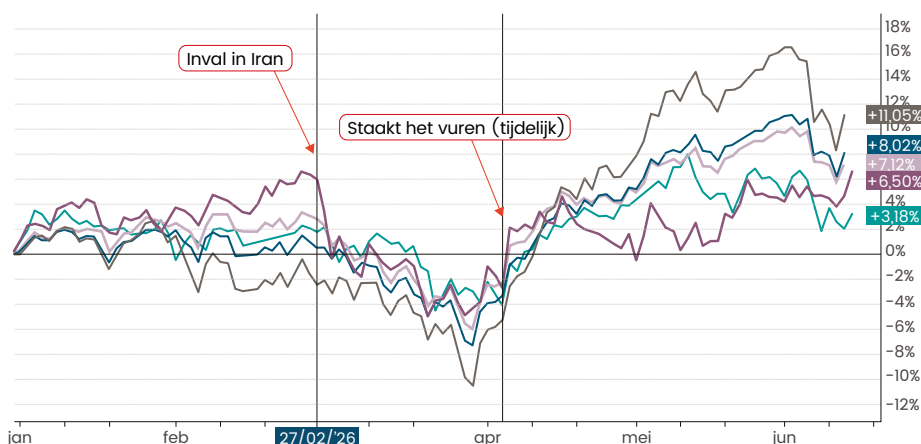
De technologiesector heeft minder directe last van de blokkade in

Hormuz. Tegelijk maskeert de sterke AI-investeringsgolf hoe moeilijk andere sectoren het hebben. De beursindexen worden vooral gedragen door een beperkte groep grote technologiebedrijven. Tijdens het cijferseizoen over het eerste kwartaal van 2026 bleken veel multinationals bovendien opvallend veerkrachtig. Ze konden hogere kosten deels doorrekenen, waardoor hun winstgevendheid beter standhield dan gevreesd. Dat gaf beleggers vertrouwen om aandelen te blijven kopen.

Grafiek 5: Wereldindexen sinds 1 jan 2026

Bron: refinitiv(reuters)

● Nasdaq ● S&P 500 ● Wereldindex ● Eurostoxx 50 ● CSI 300

Besluit

De sluiting van de Straat van Hormuz is geen tijdelijke storm die snel weer voorbijwaait. Ze heeft duidelijk gemaakt hoe kwetsbaar de wereldeconomie blijft voor geopolitieke schokken. Op korte termijn dreigen hogere prijzen, tragere groei en moeilijke keuzes voor centrale banken. Op lange termijn blijven de gevolgen zichtbaar in hogere energierisico's, aangepaste toeleveringsketens en een verschuivend geopolitiek evenwicht.

Disclaimer: Dit artikel is geschreven eind juni op basis van de op dat ogenblik gekende feiten en beschikbare informatie. De evolutie in het Midden Oosten verandert veelvuldig, waardoor eventuele latere wijzigingen, ontwikkelingen of nieuwe inzichten mogelijks niet zijn verwerkt.

Disclaimer

Dit is een publicatie van Leo Stevens & Cie, een beursvennootschap vergund door de NBB (Nationale Bank van België).

Deze publicatie mag niet beschouwd worden als 'onderzoek op beleggingsgebied' zoals bedoeld in het koninklijk besluit van 3 juni 2007. Het is een publicitaire mededeling. De wettelijke voorschriften ter bevordering van de onafhankelijkheid van onderzoek op beleggingsgebieden zijn hierop niet van toepassing. Eventuele aanbevelingen zijn niet onderworpen aan een verbod om al voor de verspreiding van onderzoek op beleggingsgebied te onderhandelen.

Deze publicatie mag niet als persoonlijk beleggingsadvies beschouwd worden. Leo Stevens & Cie kan niet garanderen dat de in de publicatie behandelde financiële instrumenten voor u geschikt zijn. Mocht u op basis van deze publicatie overgaan tot een financiële transactie, dan draagt u hier zelf de volledige verantwoordelijkheid voor. Beleggen in financiële instrumenten (zoals aandelen) kan grote risico's inhouden. Alvorens tot een transactie over te gaan, moet een belegger beschikken over de nodige ervaring en kennis om de eventuele risico's die gepaard gaan met de transactie ten volle in te schatten, in staat zijn om deze risico's te dragen waarbij beseft moet worden dat het belegde kapitaal geheel of gedeeltelijk verloren kan gaan.

Medewerkers van Leo Stevens & Cie kunnen vóór de verspreiding van deze aanbevelingen handelen in het financieel instrument.

Eventuele rendementen die in deze publicatie vermeld werden, zijn gerealiseerd geworden in het verleden. Er is geen garantie dat zij ook in de toekomst behaald zullen worden. Men kan evenmin zeker zijn dat de beschreven scenario's, verwachtingen en risico's zullen uitkomen in de realiteit. Zij dienen als indicatief beschouwd te worden. De gegevens die in de publicatie vermeld worden, zijn louter informatief en kunnen aan veranderingen onderhevig zijn. Wisselkoersschommelingen kunnen vooropgestelde resultaten en rendementen beïnvloeden.

De publicatie geeft de analyse weer van de auteur op de vermelde datum. Hoewel de analyse gebaseerd is op volgens de auteur betrouwbare bronnen, kan de correctheid, volledigheid en actualiteit van de gebruikte informatie niet gegarandeerd worden.

Niets in deze publicatie mag gereproduceerd worden zonder de voorafgaande uitdrukkelijke en schriftelijke toestemming van Leo Stevens & Cie. Deze publicatie is onderworpen aan het Belgisch recht en aan de uitsluitende rechtsmacht van de Belgische rechtbanken.

Leo Stevens

PUUR & PERSOONLIJK VERMOGENSBEHEER

Leo Stevens Vermogensbeheer met een pure & persoonlijke missie

Leo Stevens begeleidt u in het beheer van uw vermogen als geen andere financiële instelling in België: puur en persoonlijk.

Schildersstraat 33
2000 Antwerpen
T +32 3 242 03 70

info@leostevens.com
www.leostevens.com

